

ਐਮ.ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, — ਬਚਾਅ ਪੱਖ/ਅਪੀਲੈਟਸ

ਬਨਾਮ

ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, -ਮੁਦਾਇਕ/ਜਵਾਬਦਾਰ

1980 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 4728

4 ਜਨਵਰੀ 2006

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 - ਆਰ.ਐਲ. 16.2(1) - ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ- ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ-ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ-ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ- ਆਰ.ਐਲ. 16.2(1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ- ਕੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਤ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ Rl.16.2(1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ - ਹਾਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਵੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ - ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ- ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਰੱਖਿਆ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਝੂਠਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ—ਹੇਠਾਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ-ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ, ਗੰਜਾ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ 16(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਚਾਰ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੌਤਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲਾਤ। ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 16 ਮਈ, 1989 ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 1989 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਫਾਈਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੱਜੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਖੋਜਾਂ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਕੰਮ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਸੀ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 14)

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਤੀਸ਼ ਭਨੋਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਸੀ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਮ.ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

(1) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਟੇਟਸ 5 ਵਿਚ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1.908 ਦੀ ਧਾਰਾ 1.908 (ਕੋਡ ਦੀ ਸਖੇਪਤਾ ਲਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਰਜੀਹੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ, ਦੀ 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ। /12 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2(1) (ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖੇਪਤਾ ਲਈ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖਿਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 'ਅਕਾਲੀ ਪੱਤਰਿਕਾ' ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੇ ਬੰਗਲੇ 'ਤੇ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ; ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਨੰ: 2083; ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਲਟ ਨੰਬਰ 2104, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਬੈਲਟ ਨੰਬਰ 367 ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਲਟ ਨੰਬਰ 1993 ਵੀ ਗਾਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰ 1863 ਗਾਰਡ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 11 ਅਗਸਤ, 1987/12 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਚਸ਼ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਦੌਰਾ ਪਿਆ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਰਡ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਐਚ.ਸੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਡਾ: ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਦਾਖਲ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਨੇ 16 ਮਈ, 1989 ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਜਲੰਧਰ ਰੋਜ਼, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 1989 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ-ਉਸਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(2) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਗਾਰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦਾ ਬੰਗਲਾ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡੀਐਸਪੀ (ਸਿਟੀ) ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ 2 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਫਾਈਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ.ਐਲ. ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਭੱਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ 28 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਰਾਹੀਂ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 16 ਮਈ, 1989 ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ, - ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। 28 ਅਗਸਤ, 1989

(3) ਟ੍ਰਾਈਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਿਕਰੀਡੂ theifsuit3 oflithe:ipla ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16(2)(1) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਇੱਕ ਸੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਤੋਂ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਮੇਰੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵ ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

(4) ਐਪ ਓਨਟਾਪੇਲ 'ਤੇ ਲੋਅਰ ਐਪੀਲੇਟਕੋਰਟ ਕੈਮੇਕਟੋਕਥੀਆਕੋਨ ਜੋ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਤ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਮੁਦਈ ਦਾ 11 ਅਗਸਤ 1987 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.30 ਵਜੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 12 ਘੰਟੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2(1) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 1989 (1) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 19.1 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 16.2(1) ਅਨੁਸਾਰ) ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ 12 ਘੰਟੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਐਸਐਲਆਰ 1992 ਦੇ ਪੰਨਾ 174 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਫਾਈਲ ਐਕਸ.ਡੀ.ਐਲ. ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।”

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 9 ਦਸੰਬਰ, 1988, 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਅਤੇ 16 ਮਈ, 1989 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਮਨਮਾਨੀ, ਮਨਘੜਤ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਮੁਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 21 ਜਨਵਰੀ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

(7) ਸ੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਭਨੋਟ, ਵਿਦਵਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ

ਕੱਢਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਫਾਈਲ ਸਾਬਕਾ. ਡੀਐਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਐਕਸ. ਪਾਈ) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਪੀ ਦੀ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ 19 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਪੜਤਾਲੀਆ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ 19 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 5 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਿੱਤਾ. ਫਿਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੜਤਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 59 'ਤੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ. ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। P2. ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਡਾ. ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੀਮਾਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨਜ਼ ਵਿਖੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 75 ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇੱਕ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਸੀ ਜੋ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

(8) ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ.ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਕਿ ਉਹ 11 ਅਗਸਤ, 1987/12 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਉਸ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। **ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)**। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਾਰਡ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

(9) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16(2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

(10) 2. ਬਰਖਾਸਤਗੀ - ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) Ah1 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1 ਪੁਲਿਸ 3 ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ 1 ਅਤੇ 1 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।"

(1) 1999 (1) RSJ 680

- (3) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਵਰਣਨਯੋਗ ਰੋਲ, ਪੁਲਿਸ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਫਾਈਲ ਦੇ ਪੰਨਾ 33 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ 11 ਅਗਸਤ, 1987/12 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਚਾਰ ਹੋਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿੱਲੀ ਮੋਸ਼ਨ/ਬੁਖਾਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਝੂਠਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਤੁਰੰਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਐਚ.ਸੀ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰ 1863, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰ 1154, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 'ਅਕਾਲੀ ਪੱਤਰਿਕਾ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੇ ਘਰ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ 12 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। 12 ਅਗਸਤ 1987 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਉਕਤ ਕੋਠੀ ਵਿਖੇ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਲਦਾਰ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੰ: 1993, ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਨੰ: 367, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰ: 2104 ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰ: 2033 ਦਾ ਗਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜੇਕਰ ਗਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਐਚ.ਸੀ.ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ

ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਤਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਵਾਰਦਾਤ ਨਾ ਵਾਪਰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਗੀਰਸਿੰਘ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੰ: 1154 ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨਗਾਰਡ ਨੇ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈਦਾਰਾ ਪਲਿਸ ਅਨਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜੋ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ 11th ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ : /1 I 2th ਅਗਸਤ, 1987, ਦੇਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸੈਨ ਛਾਬੜਾ, ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ., ਰਸਤਾ ਮੁਹੱਲਾ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਉਸਦੇ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੇਚਸ਼ ਅਤੇ ਬੁਖਾਰ. ਐਚ.ਸੀ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਐਚ.ਸੀ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਉਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਦੋਨਾਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਰਸਤਾ ਮੁਹੱਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਠੀ ਦੇ ਰਸਤਾ ਮੁਹੱਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਗਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਐਚ.ਸੀ.ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿਖੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਨੇੜਲੇ ਡਾਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਡਾ: ਰਜਿੰਦਰ ਸੈਨ ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਸ਼ਾਮ 7.30 ਵਜੇ ਤੋਂ 12 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਐਚ.ਸੀ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰ: 1863 ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੰ: 12 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ 'ਅਕਾਲੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਤਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੇ ਘਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਛੁੱਟੀ, ਆਗਿਆ ਦੇ ਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ 1154 ਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ", (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

(12) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

(13) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਖੁਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇਖੋ) (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਪਰਲ ਐਕਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਏ ਕੇ ਚੋਪੜਾ (3), ਬੀਸੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (4) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ 16(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2)	(2003)	3	SCC	464
(3)	(1999)	1	SCC	759
(4)	(1995)	6	SCC	749

ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਚਾਰ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੌਂਤਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 16 ਮਈ, 1989 ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 1989 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਫਾਈਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਡੀ.ਐਲ. ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੰਜੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਖੁਲਾਸੇ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.2 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਕੰਮ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ

ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਸੀ। ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, * ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੱਜ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ, 17 ਮਾਰਚ, 1989 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ, 16 ਮਈ, 1989 ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ, 1989 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ.

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ